

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LVIII [i. e. LIX]. Qua Forma conficitur Eucharistia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

absque aqua. Lutherus *l. contra Regem Anglia*, anno 1512 fatuos vocat aquam vino mixcentes: cum sit merum figmentum huiusmodi; & pessimam habeat significationem. Kemnitius *part. 2. in Sess. 22. Can. 7.* ait esse indifferens; cum incertum sit, an Dominus vinum aquam miscuerit: proinde miscere nil necesse esse; nec præcipi ab Ecclesia posse.

CALVINISTÆ aiunt, ut Richerus, esse hereticos, sacrilegos, falsarios, qui miscent aquam, & sua commenta Evangelicæ puritati.

SVADENTISTIS. 1. Lutherus & Kemnitius. Quia pessima est significatio, *Isa. 1. Vinum tuum mistum est aqua*, id est, ait Hieron. *Verbi sinceritas corrupta est.* 2. Quia, quod ex latere Christi fluxit Sanguis & Aqua; e ratio non probat miscendam aquam in calice: quippe significat Baptismum & Eucharistiam, ait S. Aug. *tract. 120. in Ioann.* Vide *Geneal. p. 3. q. 14.*

AVTOR. Miscere vinum aquam in Sacramento Calicis, probabilius non est de necessitate Sacramenti: etsi improbabiler pauci esse aiant: Attamen, non miscere, grande peccatum est. 1. Quia Dominus vinum aqua mistum consecrauit: (quod probabile Kemnitio pro more nationis. Malè) Nam sec^o fert Traditio. Scriptura enim solius Calicis meminit, non vini, non aquæ. &c. Nisi sibi: *Non bibam de hoc genimine Vitæ.* &c. quod dixit Dominus ad esum agni; non ad Eucharistiam; secundum potiore Patrum sententiam. Traditio autem constat ex Liturgia S. Iacobi in Conc. Trullano: non ex Clementis *Const. l. 8 cap. 17.* ex Irenæo, Cypr. Basil. &c. qui ex omni natione, misturam non tribuunt mori nationis, ut Kemnitius.

3. Quia, *Ioann. 19. Ex latere Christi*

exiit sanguis & aqua. Chrylost. *hom. 24. in 1. Corinth.* *Quid est in Calice? Quod ex latere fluxit.* August. Ambros. &c. 3. Quia Eucharistia significat Unionem Christi cum Ecclesia, ut vini cum aqua. Sic Cypr. Euseb. *Id. &c. 4.* Quia Eucharistiæ typus fuit, non solum, *Genes. 14.* Panis & Vinum Melchisedech: sed etiam aqua Petræ, *1. Corinth. 10.* Ita Ambrosius, Euseb. 5. Quia significatur sic duarum in Christo naturarum Unio. Sic *Niceph. l. 18. c. 15.*

DICO AD I. In S. Scriptura res eadem sæpe contraria significant: ut *Gen. 49. Catulus leonis Iuda.* *Apoc. 5. Vicit leo de tribu Iuda.* Contrà. *Pla 90. Conculcabis leonem.* Ita hîc.

AD II. Ista significant rectè: & etiam Significatur per mixturam calicis eadem profluxio Sanguinis & Aquæ. Quæ obstrepunt alia, liquent ex dictis.

Q V Æ S T I O L I X.

Qua FORM A conficitur Eucharistia?

LUTHERO-CALVINISTÆ in hoc consentiunt, ut Ecclesiæ Catholicæ sententiam non integrè admittant. Cætera, dissentiant.

LUTHERANVS Martin. Bucerus in *Matth. 26.* verba Institutionis recitari necessarium negat: Quod Sacra Scriptura non id doceat vel iubeat: Habetque sectatores, teste Kemnitio *part. 2. Exam. ad Sess. 15. Can. 1.* Kemnitius ibid. ista: 1. Tota Institutionis descriptio pertinet ad formam: proinde Papistæ eam mutilant. 2. Sola Christi verba sunt recitanda: At Papistæ multa permiscunt. 3. Consecratio fit à Deo per os ministri: At Papistæ volunt eam opus esse hominis consecrati. 4. Verba ea non debent recitari solum historicè, ut Calvinistæ volunt; nec magicè, ut Papistæ: sed quasi quæ, operante Deo, sint efficacia ad faciendum, quod sonant: sic, ut verba ea sint instrumenta Dei, non ministri: Et sic efficacia sint, ut nobis

annun-

annunciant, certosque reddant, distribui in Coena verum Corpus & Sanguinem Christi. Ita & Bucerus.

CALVINVS *Instit.* l. 4. c. 17. §. 19. Verba recitari vult per modum concionis seu lectionis, ad instruendam fidem; non ad consecrandum elementum. LUTHERVS *l. de Capt. Bab. c. de Bapt.* parum referre ait, quibus verbis Sacramentum conficiatur; modò ad sit fides accipientis illud: Eò, quòd Sacramenta consistant in promissione; quæ non accipitur, nisi fide. Calvinus itaque iubet prælegi cœnatis, ex *1. Cor. 11.* Institutionem.

SVADENT istis. I. Calvinus. Dominus dicens, *Accipite. &c.* alloquebatur Apostolos, non panem: ergo referuntur non ad hunc consecrandum, sed ad instruendos illos. 2. Nusquam scriptum, recitari oportere. 3. Papistæ multa addunt, & detrahunt istud: *quod pro vobis tradetur. &c.*

AUTOR. Eucharistica Forma hæc est ipsissima: *Hoc est enim Corpus meum. Hic est enim Calix Sanguinis mei.* I. Contra Lutheranos quatuor sunt certa. 1. Dominus pronunciauit hæc: testibus *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Paulo 1. Corinth. 11.* 2. Dominus iis Consecrauit; testibus cunctis S. Patribus & Theologis: *Item: Si alio modo consecrari voluisset; alio modo docuisset: At nõ Prædicauit: nil recitari iussit; nisi Hoc.* Vnde, Sacerdos in persona Christi consecrat: ideo non dicit *Hoc est Corpus Christi; sed Meum:* Quæ repetitio verborum Christi, est Consecratio per verba Christi, non per solam Voluntatem Christi, vt Lutherani volunt. Nam solâ voluntate consecrare non est Ritu Sacramentali, sc. visibili aut sensibili: talem autem instituit Ritu pro Sacramentis. Quod sine Tali facit per solam inuisibilem Voluntatẽ, id miraculum est. Sicut Magdalenam absoluit. 3. Dominus præcepit hunc

Ritum: *Hoc facite, in Re, & in Verbis: Sicut & quoad Baptismum, Pœnitentiam &c.* Nusquam enim dixit: *Dicite, Ego te Baptizo; aut Absoluo &c.* Id quod Bucerus poitulat expressum. 4. Dominus vi horum verborum Consecratiuum transubstantiauit. Quia nisi Corpus & Sanguis Domini verè *Hoc* fuisset, Verba falsa fuisse oportuit. Vnde Apostolicus ritus est ex Traditione, post Consecrationem continuò Demonstrare Rem adorandam, scil. Iesum Christum. Hinc Græci ea verba clarè proclamant, & populus respondet, *Amen*, ac adorat.

II. TRADITIO id docet, ea Verba dici ad Panem & Vinum Benedicendum; non ad Instruendum populum: vt Lutherani & Calviniani volunt. Patet ex Liturgiis Clementis, Iacobi, Basilij, Chrysostomi, Ambrosij, ex Romana, quæ Sancti Petri esse censetur. Vnde Caluini ritus recitatorius, est omninò nouus, antè inauditus. *Item: Sancti Patres dicunt Corpus Domini fieri Mystica prece, solenni benedictione, gratiarum actione: ceu ante & post hæc Verba suctum in M. ssa.*

GRÆCORVM Refutationem vide in mea *Geneal. p. 3 q. 15.* Ex his ad Suasiones contrarias liquet responsio.

DICO AD I tamen. Quod in Basilij Liturgia post, *Accipite. &c.* dicitur *Fac Domine panem istum Corpus Christi: &c.* oratio est, vt in nobis fiat cibus ad vitam, non ad iudicium. Similia vide apud *Bellarmin. libr. 4. cap. 14.* de Additione, Detractione, Transpositione,

&c. Logi; nugæ
nugarum.

¶

Qq 2

Quæ